

Lahden suunta -työ 2021–2025: Lahden yleiskaava 2035 (Y-205)

Yleiskaavan toteutusohjelma 2026–2035

11.3.2025

Lahden kaupunki

Sisällys

Yleiskaavan toteutusohjelma 2026–2035.....	1
Johdanto	1
1 Lähtökohdat.....	2
1.1 Lahden suunta -prosessi	2
1.2 Toteutusohjelman tavoitteet	2
1.3 Seuranta.....	2
1.4 Yleiskaavatilanne	3
1.4.1 Lahden yleiskaava 2035 (Y-205) ja voimaan jäävät osayleiskaavojen merkinnät ja määräykset	3
1.4.2 Kaavarunkotyöt ja kehitysvisiot	3
2 Menetelmä ja aluekuvaukset	4
2.1 Keskusta-alueet.....	5
2.2 Asumisen alueet	8
2.3 Elinkeinoelämän ja yhdistetyt elinkeinoelämän ja asumisen alueet 14	
2.4 Kaupallisten palvelujen ja yhdistettyjen kaupallisten palvelujen ja elinkeinoelämän alueet	19
2.5 Väylät	22
2.6 Joukkoliikennevyöhykkeet	24
2.7 Puistot ja viheralueet.....	25
3 Ohjelman seuranta.....	25

Johdanto

Yleiskaavan toteutusohjelma 2026–2035 esittää tavoitteellisen aikataulun Lahden yleiskaavan 2035 (Y-205) rakentumattomien aluevarausten toteutumiseksi.

Yleiskaavan toteutusohjelmia on laadittu yleiskaavakierroksilla 2013–2016 ja 2017–2020. Yleiskaavan 2030 (Y-203) toteutusohjelmaa ei viety hallinnolliseen käsittelyyn toteutusohjelmaan sisällytetyn asunto- ja maapoliittisten linjausten valmistelun viivästymisen vuoksi.

Uuden Lahden yleiskaavan 2035 (Y-205) toteutusohjelma haluttiin yleiskaavakierroksella 2021–2025 uudistaa siten, että se palvelisi parhaiten kaupunkiympäristön palvelualueen suunnitteluprosesseja. Aiemmalla kierroksella on tunnistettu tarve kaupunkisuunnittelun ja -tekniikan pitkän aikavälin suunnittelun sisäiseksi ohjelmoimiseksi, joten käsillä olevaa ohjelmaa on kehitetty palvelemaan tätä päämäärää. Yleispiirteisen yleiskaavan toteutusohjelman 2026–2035 on tarkoitus luoda suuntaviivat jatkossa laadittavalle, vuositasolle ulottuvalle maankäytön toteuttamisohjelmalle, joka puolestaan toimii pohjana tarkemmille kaavoitus- ja rakentamisohjelmille. Tällaisen yksityiskohtaisemman maankäytön toteuttamisohjelman prosessin kehittäminen on käynnistynyt ja se jatkuu vuonna 2025.

Yleiskaavan toteutusohjelmalla ja sitä tarkemmilla työohjelmilla tavoitellaan kaupunkiympäristön palvelualueen eri yksiköiden prosessien ja työn täsmäyttämistä käytettävissä olevien resurssien oikea-aikaiseksi kohdentamiseksi. Tarkemmat kaavoitus- ja rakentamisohjelmat pystytään jatkossa laatimaan esimerkiksi valtuustokauden pituisiksi.

Yleiskaavan toteutusohjelma 2026–2035 perustuu valmisteluajankohdan tilanteessa tehtyihin oletuksiin ja on siten arvio kaupungin tulevasta kehityksestä. Toteutusohjelma ei välttämättä kuitenkaan toteudu kaikilta osin sellaisenaan johtuen esimerkiksi asuntomarkkinoihin, lainsäädännön uudistamiseen, maanhankinnan onnistumiseen sekä työpaikka- ja väestönkehitykseen liittyvistä epävarmuuksista.

1 Lähtökohdat

1.1 Lahden suunta -prosessi

Lahden suunta -työhön kuuluvat yleiskaava ja kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma. Prosessi on jatkuva ja Lahden suunta tarkistetaan valtuustokausittain kaupungin strategian pohjalta. Yleiskaava on keskeinen osa Lahden suunta -työtä. Siksi osallistaminen ja päätöksenteko työssä tapahtuu Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) yleiskaavaprosessin mukaisesti.

Tavoitevaihe: Valtuustoa informoidaan jatkuvasta prosessista ja edellisen Lahden suunta -työn kierroksen toteuttamisesta. Valtuusto päättää uuden strategian pohjalta Lahden suunta -työn tavoitteiden muutostarpeista. Käynnistetään uudet sekä edelliseltä kierrokselta saadun palautteen mukaan täydentämistä edellyttävät selvitykset.

Luonnosvaihe: Vaihtoehtojen laatiminen yhteistyössä kaikkien osallisten kanssa.

Ehdotusvaihe: Ehdotuksen laatiminen ja ulkopuolisena asiantuntijatyönä tehtävä vaikutusten arviointi.

Hyväksymisvaihe: Kaupunginvaltuusto päättää Lahden suunnan hyväksymisestä. Yleiskaavan toteutusohjelma laaditaan vuosille 2026–2035, ja seurataan kierroksen 2021–2025 mittareiden tuloksia.

1.2 Toteutusohjelman tavoitteet

Hyväksymisvaiheessa laaditaan yleiskaavan toteutusohjelma. Toteutusohjelma 2026–2035 on yleispiirteinen arvio siitä, millä aikataululla koko kaupungin kattavaa Lahden yleiskaavaa 2035 (Y-205) ja siinä määrättyjä aluevarauksia toteutetaan yleiskaavan tavoitevuoteen 2035 mennessä.

Tavoitteena on luoda edellytykset kaupungin strategian mukaisen väestönkasvun ja kaupunkiympäristön toteutumiseksi sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Ohjelmalla lisätään kaupungin houkuttelevuutta ja elinvoimaisuutta mm.

- mahdollistamalla monipuolinen asunto- ja tonttituotanto MAL-sopimuksen mukaisesti
- tukemalla elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä
- mahdollistamalla jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kehittäminen.

1.3 Seuranta

Lahden suunta -työn toteutumista seurataan. Seurannan pohjana käytetään Suomen ympäristökeskuksen kehittämiä kestävän kaupunkiseudun (seutukeke) mittareita, joita täydennetään tarvittaessa tavoitteiden asettelu pohjalta. Toteutusohjelman laatimisen yhteydessä koostetaan seurantaraportti edellisen valtuustokauden Lahden suunta -

työn toteutumisesta. Seurannan tulokset raportoidaan valtuustokauden lopulla. Toteutusohjelmasta ja seurantaraportista uudet valtuutetut saavat aineksia strategia- ja talousarvioityöskentelyyn alkavalle valtuustokaudelle.

1.4 Yleiskaavatilanne

1.4.1 Lahden yleiskaava 2035 (Y-205) ja voimaan jäävät osayleiskaavojen merkinnät ja määräykset

Lainvoimaisten yleiskaavojen ajantasaisuus on arvioitu osana Lahden suunta -työtä 2021–2025. Lahden yleiskaavaa tarkistetaan valtuustokausittain. Lahden suunta -työssä 2021–2025 tarkistettiin kaupungin yleiskaava strategiaprosessissa asetettujen tavoitteiden pohjalta. Työn tuloksena syntyi Lahden yleiskaava 2035 (Y-205), joka kumoaa voimaantulon myötä Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203), Okeroisten osayleiskaavan ja Miekkiö-Renkomäki-Ämmälä osayleiskaavan kokonaisuudessaan. Lahden yleiskaavan 2035 (Y-205) voimaantulon myötä Lahden kaupungin alueella on voimassa kaksi lainvoimaista osayleiskaavaa kokonaisuudessaan sekä osia kolmesta oikeusvaikutteisesta osayleiskaavasta ja yhdestä oikeusvaikutteisesta rantayleiskaavasta.

Lahden yleiskaavan 2035 (Y-205) kartalla on osoitettu rajaukset kahdelle osayleiskaavalle, joiden merkinnät ja määräykset jäävät voimaan: Enonsaaren osayleiskaavan (OYK1) ja Uudenkylän osayleiskaavan (OYK2) alueella. Lisäksi yleiskaavakartalla on osoitettu rantavyöhyke (RV), jolla jää voimaan kolmen osayleiskaavan ja yhden rantayleiskaavan

merkinnät ja määräykset: Luoteis-Nastolan osayleiskaava (RV/1), Kallio- ja Pitkä- ja Särkijärven alueen osayleiskaava (RV/2), Villähde-Koiskalan osayleiskaava (RV/3) sekä Iso-Kukkasen, Salajärven ja Ruuhijärven rantayleiskaava (RV/4). Näitä kaavoja voidaan myös käyttää MRL 72§:n mukaisesti rakennusluvan myöntämisen perusteena rantavyöhykkeellä sijaitsevilla RA-, A-, ja AM-alueilla. Lisätietoja voimassa olevista osayleiskaavoista: www.lahti.fi/yleiskaavoitus

Voimaan jäävien osayleiskaavojen määräysten ja merkintöjen ajantasaisuus tarkistetaan seuraavalla Lahden suunta -työn kierroksella.

1.4.2 Kaavarunkotyöt ja kehitysvisiot

Kaavarunkotarkastelut ja kehitysvisiotyöt tuottavat tärkeää tarkempaa tietoa yleiskaavatyöhön laajempien aluekokonaisuuksien mahdollisuuksista. Parhaillaan on valmisteilla seitsemän kaavarunkoa tai kaavarunkotasoista selvitystä:

- Kariston itäosien kaavarungon tarkistus
- Koiskalan-Tiiranmäen kaavarunko
- Villähteen asemanseudun kaavarunko
- Hennalan harjoituskentän alue
- Niemen ranta-alueen yleissuunnitelma
- Paavolan alueen suunnitelmien koordinointi
- Urheilukeskuksen arkkitehtuurikilpailu.

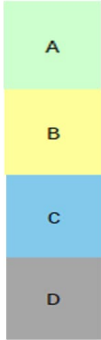
Lahden keskustavisiio puolestaan hyväksyttiin syksyllä 2024. Työ jatkuu jatkotoimenpiteiden määrittelyllä sekä vision

kärkihankkeiden edistämiseksi vaiheittain. Uusina töinä on alkamassa tai aloitettu radanvarren kehitysvisio.

2 Menetelmä ja aluekuvaukset

Toteutusohjelmassa keskitytään aikataulutamaan yleiskaavan vielä rakentumattomien alueiden suunnittelua. Ohjelmassa ei kuitenkaan kuvata kohteita, joiden toteutumista ohjataan jollain muulla ohjelmalla, hankesuunnitelmalla tai luvituskäytännöllä. Toteutusohjelmassa ei myöskään oteta kantaa alueiden lopulliseen rakentumiseen. Rakennusten rakentuminen aluevarausalueille tapahtuu yleensä markkinalähtöisesti eikä sitä ole helppoa määritellä etukäteen. Väylien toteuttamisesta päättää valtio, ja joukkoliikenneväylykkeitä kehittämistä päättää kaupunki.

Toteutusohjelman pitkän aikajänteen vuoksi yleiskaavan aluevaraukset, väylät ja kadut sekä joukkoliikenteen kehittämisyöhykkeet jaoteltiin neljään suunnittelukoriin. Toteutusohjelman koreista on laadittu kartat, jotka esitellään kutakin teemaa käsittelevässä kappaleessa. Kartoilla kohdealueet on numeroitu ja esitetty koreja vastaavin värein.

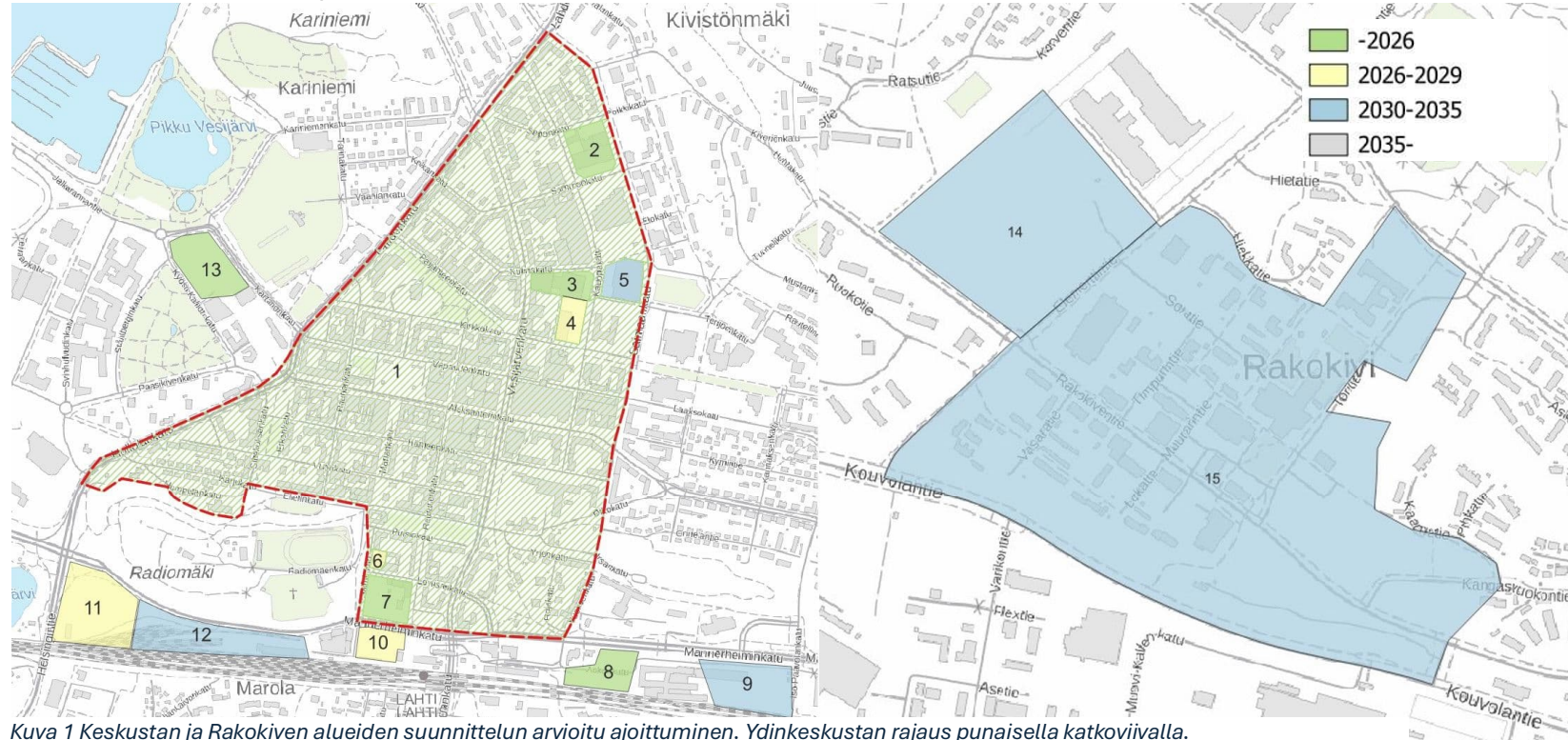
-
- A-korin kohteilla on jo valmiit suunnitelmat tai ne valmistuvat ennen vuotta 2026
 - B-korin kohteet suunnitellaan vuosien 2026–2029 aikana
 - C-korin kohteet suunnitellaan vuosien 2030–2035 aikana
 - D-korin kohteet suunnitellaan yleiskaavan tavoitevuoden 2035 jälkeen eli ovat niin sanottuja reservialueita.

Ohjelman liitteessä 1 on taulukko kunkin numeroidun, teemoittain jaotellun alueen sijoittumisesta suunnittelukoreihin. Tarkemmat tiedot aluevarausten tavoitteellisesta tulevasta asemakaavavarannosta sekä asumisen alueilla myös tavoitteellisista asunto- ja asukasmääristä ovat suunnittelijoilla käytössä olevassa PowerBI-taulukossa. Tässä raportissa tiedot on esitetty yhteenvetokaaviona kussakin teemassa. Tavoitteelliset asuntojen lukumäärät on laskettu Lahden rakentamistilastoista saaduilla kertoimilla (asuntoa/kerrosneliometri). Tavoitteelliset asukasmäärät on laskettu Lahden väestötilastoista eri rakennustyyppien pitkän ajan asukasmäärien keskiarvoilla (henkilöä/asunto).

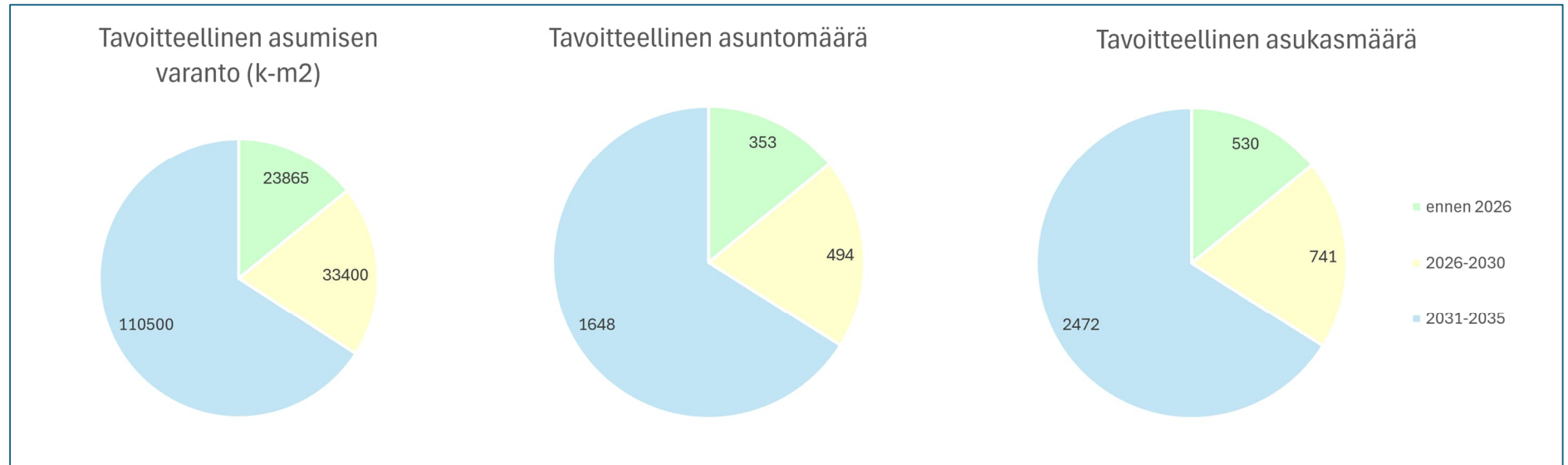
2.1 Keskusta-alueet

Keskusta-alueilla asemakaavoitusta tehdään ensisijaisesti markkinalähtöisesti johtuen laajasta yksityisestä maanomistuksesta sekä kaavamuutoshankkeiden rajatusta koosta. Keskusta-alueen kaavat sisältävät pääosin asuinkerrostalorakentamista, mitä kaupungilla on jo runsaasti kaavavarantona (yli 500 000 k-m², josta kaupungin omistuksessa vajaat 30 %). Asumisen keskittäminen keskusta-alueille on kuitenkin kaupunkirakenteen kannalta

lähtökohtaisesti tavoiteltavaa. Paavolan alueelle laaditaan kokonaisvisiota, johon yksittäisiä kaavamuutoksia suhteutetaan. Asemanseutua ja radanvarren aluetta kaavoitetaan vaiheittain matkakakeskukselta länteen päin laajentaen. Nastolan keskusta-alueella kaavoitus koostuu lähinnä yksittäisistä kaavamuutoksista, joilla tuetaan Rakokiven elinvoimaisuutta ja tiivistymistä.

Kuva 1 Keskustan ja Rakokiven alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen. Ydinkeskustan rajausta punaisella katkoviivalla.

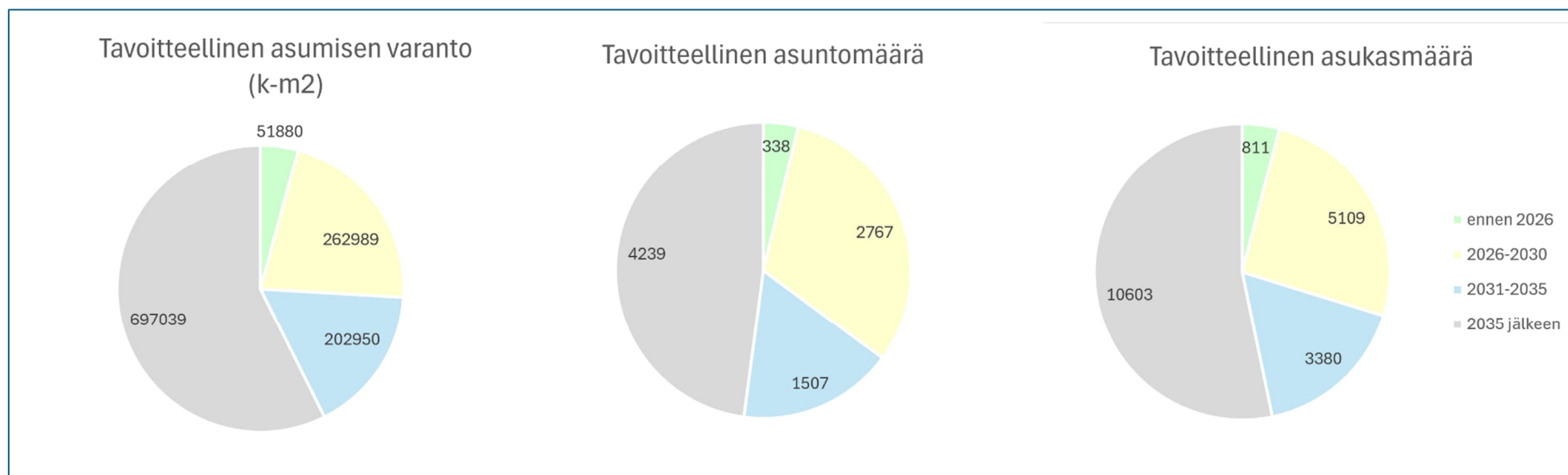

Kuva 2 Yhteenveto keskusta-alueiden tavoitteellisesta uudesta asumisen asemakaavavarannosta ja sen asunto- ja asukasmäärästä eri ajanjaksoilla.

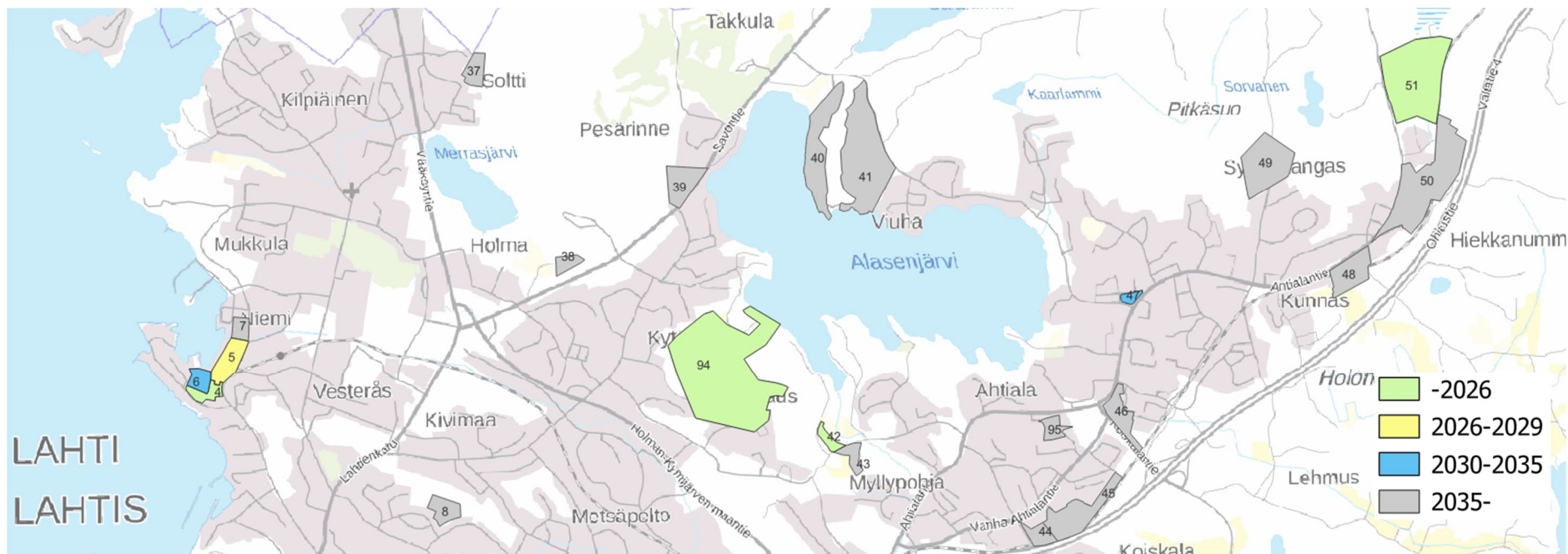
2.2 Asumisen alueet

Pientaloalueiden asemakaavoittamisen pääpaino on vanhan Lahden alueella mm. Karistossa, Renkomäessä ja Ämmälässä sekä Nastolassa mm. Villähteellä joukkoliikenteen runkolinjan läheisyydessä vuoteen 2035 mennessä (kuvat 4–8, liite 2). Tontteja pyritään luovuttamaan 50–70 kpl vuosittain kysynnän mukaan. Kaupungin tulee kaavoittaa nykyinen tonttivaranto huomioon ottaen vähintään kolmen vuoden kaavavaranto eri puolille kaupunkia ja sen jälkeen noin 30 tonttia per vuosi vuoteen 2035 mennessä, jotta tavoitteena oleva viiden vuoden asemakaavoitettu tonttivaranto pystytään säilyttämään.

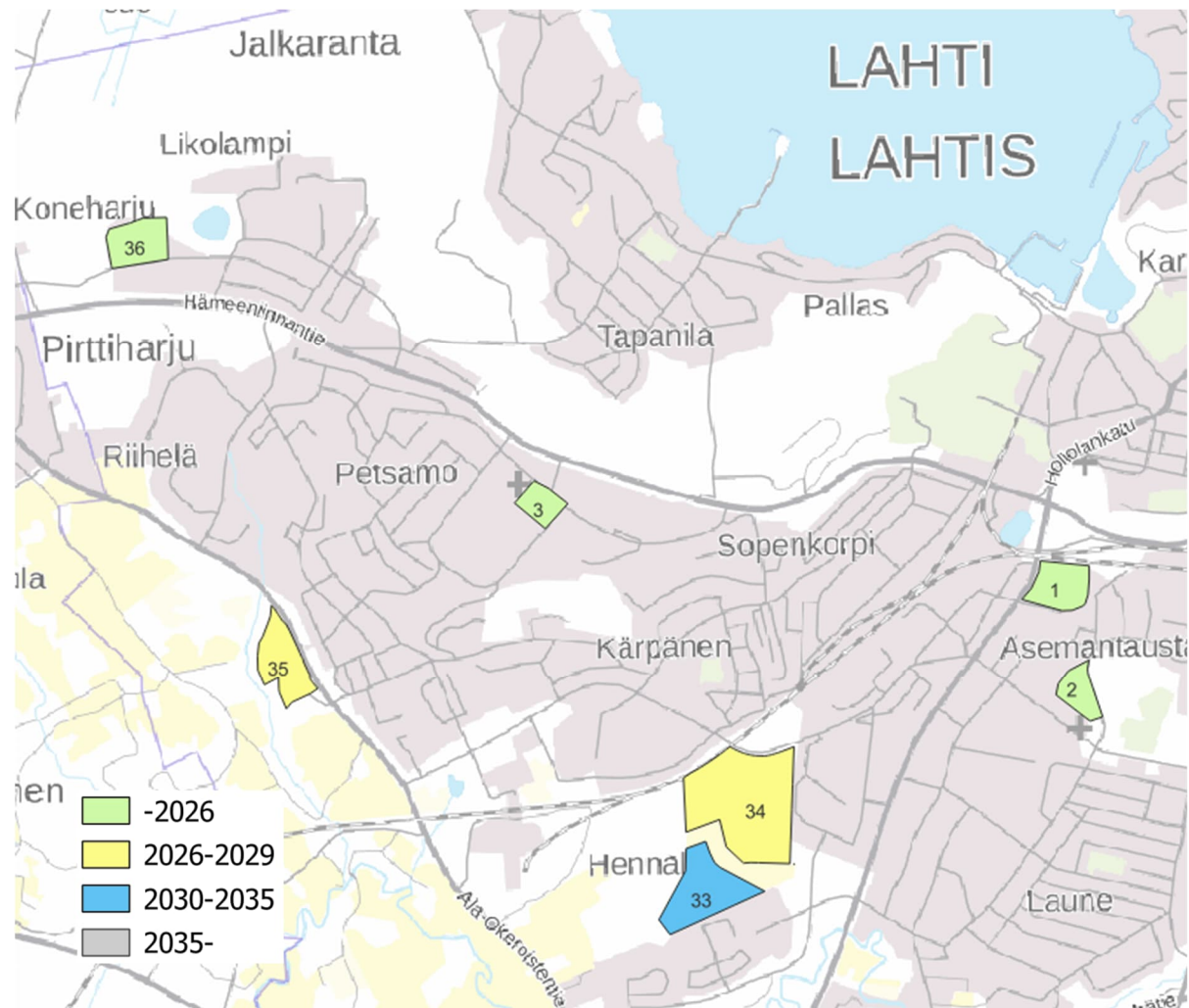
Pientalotonttien luovutuksen ajoittamiseen liittyvä tonttipalaveri on pidetty kaksi kertaa vuodessa keväisin ja syksyisin kaupungin infrarakentamisesta vastaavien tahojen, kuten Lahti Energian ja Lahti Aquan kanssa. Tonttipalavereissa on sovittu kaava-alueiden tonttien luovutusajankohtiin perustuen katujen ja kunnallistekniikan rakentamisen aikatauluista seuraavaksi muutamaksi vuodeksi. Tällöin suunnittelulle ja rakentamiselle varattu aika on saattanut jäädä lyhyeksi. Jatkossa tätä työtä tullaan aikatauluttamaan yleiskaavan toteutusohjelmaa tarkemman maankäytön toteutusohjelman avulla, jolloin työn ajankohtaa ja sen resursointia pystytään ennakoimaan paremmin.

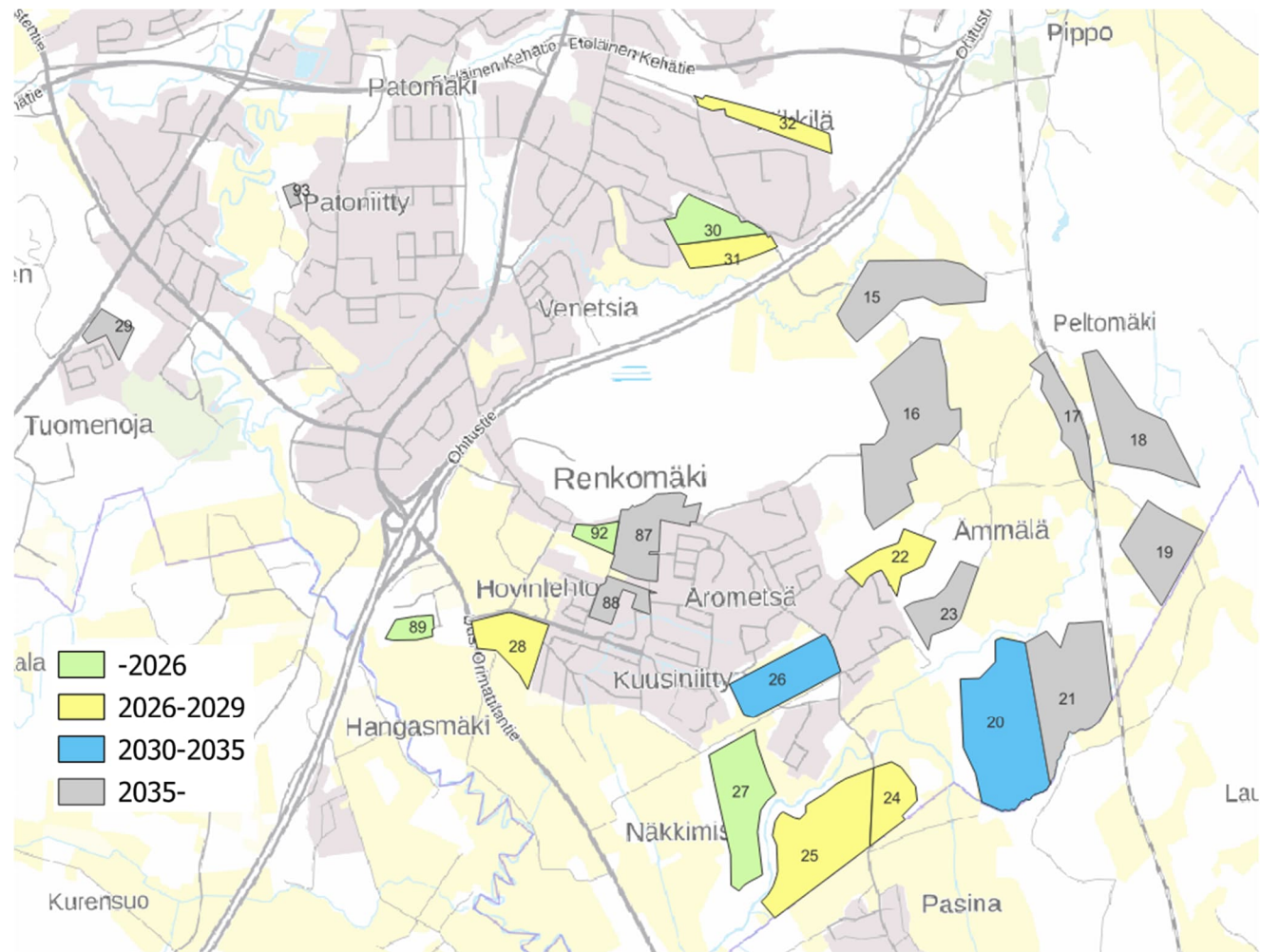
Kuva 3 Yhteenveto asumisen alueiden tavoitteellisesta uudesta asemakaavavarannosta ja asukasmäärästä eri ajanjaksoilla.

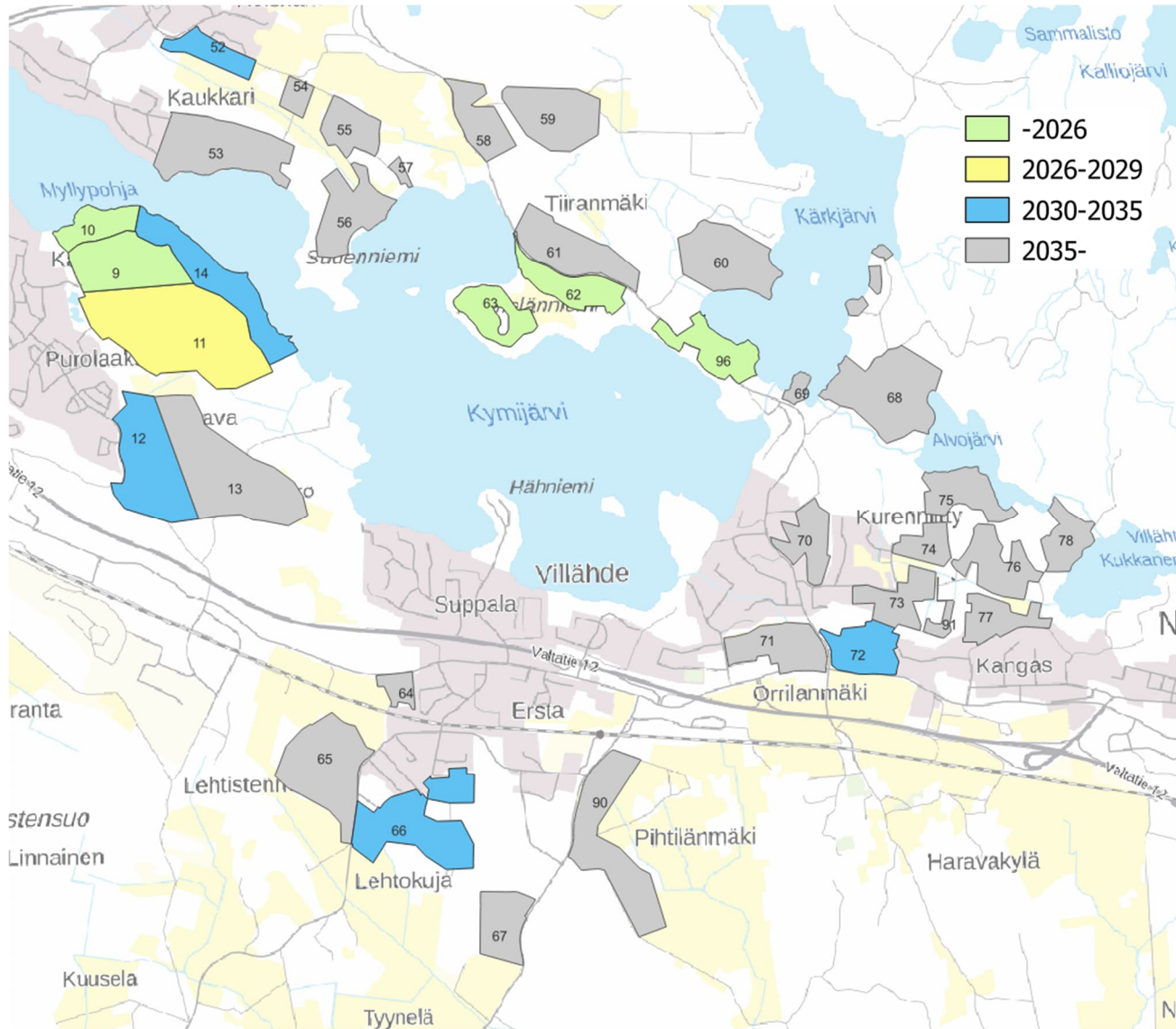
Kuva 4 Asumisen alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen pohjois-Lahdessa.

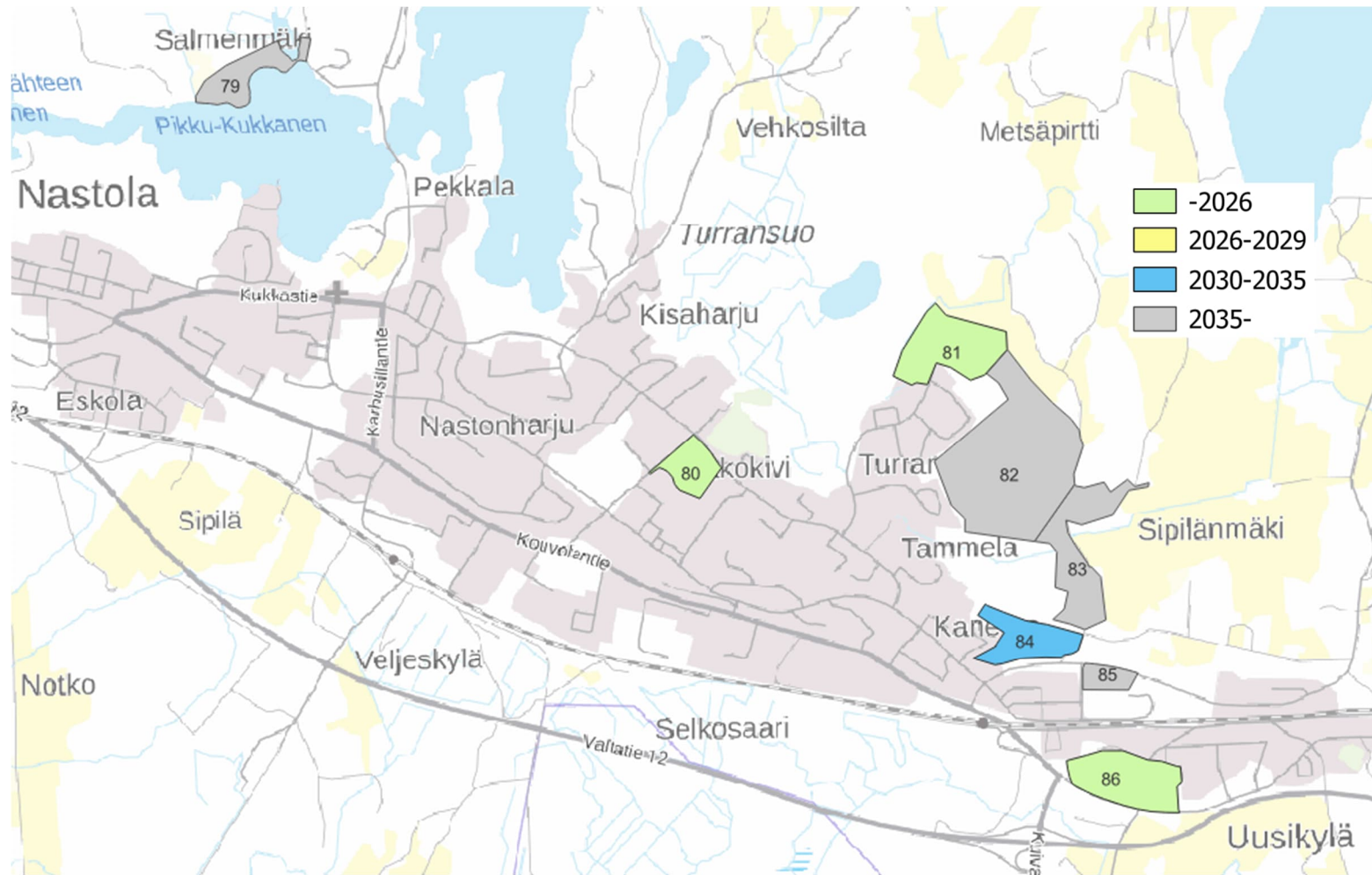
Kuva 5 Asumisen alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen länsi-Lahdessa.

Kuva 6 Asumisen alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen etelä-Lahdessa.

Kuva 7 Asumisen alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen keski-Lahdessa.

Kuva 8 Asumisen alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen itä-Lahdessa.

2.3 Elinkeinoelämän ja yhdistetyt elinkeinoelämän ja asumisen alueet

Kaupungin tulee kasvattaa elinkeinoelämän tonttivarantoa vastaamaan nykyistä kysyntää asemakaavoittamalla uutta elinkeinoelämän aluetta noin 20 hehtaaria vuodessa. Kysynnän painopiste yritystonteilla on Etelä-Lahdessa ja Pippossa, joille uusien yrityselämän alueiden sijoittaminen on haasteellista mm. maaperäolosuhteiden ja luonnonarvojen takia. Kaavoituksessa tulee ottaa huomioon suurten tonttien kasvanut kysyntä. Kaupungin elinkeinoelämän tonttivaranto sijaitsee pääosin kaupungin etelä- ja itäosissa sijaitsevilla yritysalueilla (kuvat 10-13, liite 3).

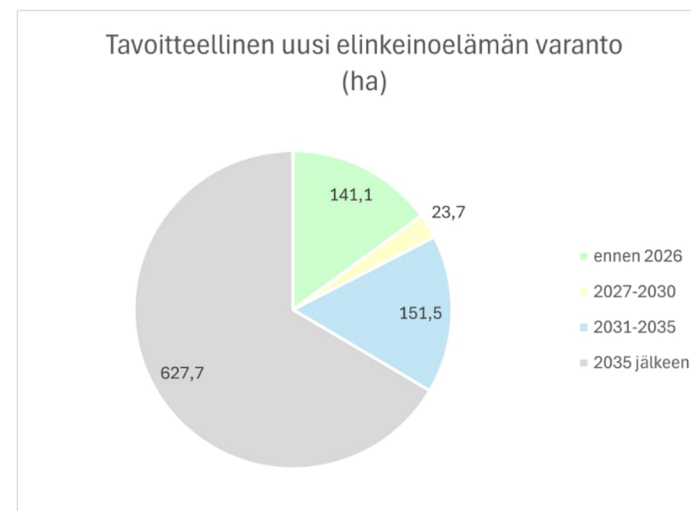
Yhdistettyjen elinkeinoelämän ja asumisen alueita ovat lähinnä jo vanhastaan olemassa olevat elinkeinoelämän alueet, joihin on mahdollista sisällyttää asumista. Alueita ovat esim. Sopenkorven teollisuus-/yritysalue, jossa maankäytösopimuksilla ja asemakaavoituksella on mahdollistettu yritystoiminnan osan muuttaminen asumiseen. Taloudellisen tilanteen takia muutos asumiseen ei ole käytännössä vielä toteutunut.

Hennalan entisellä varuskunta-alueella elinkeinoelämän ja asumisen yhdistäminen vanhoissa suojelluissa rakennuksissa on onnistunut. Alueen rakentamattomalla osalla uudisrakentaminen tulee asemakaavoituksen myötä olemaan pääasiassa asuin- ja palvelurakentamista.

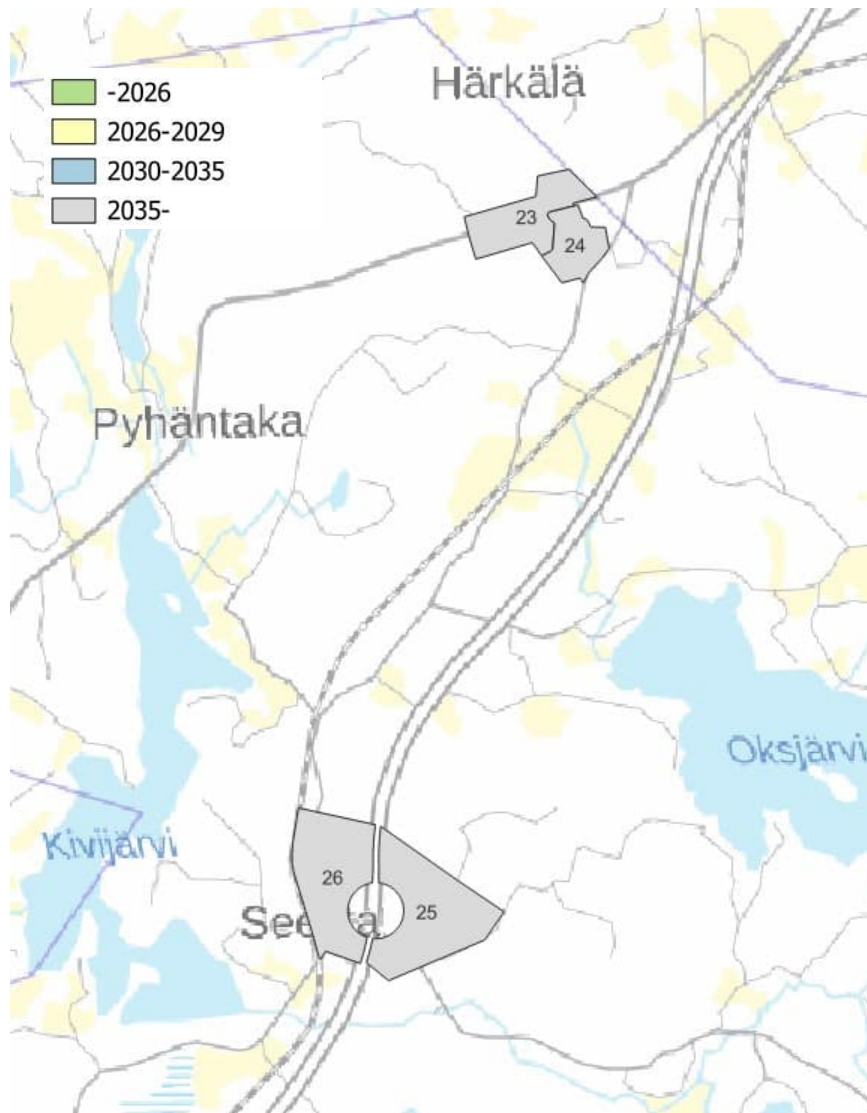
Niemen alueella on meneillään muutos alueen käyttötarkoituksessa pelkästään elinkeinoelämän alueesta

yhdistettyyn elinkeinoelämän, asumisen ja ammattikorkeakoulun ja yliopiston kampusalueeksi. Aluetta asemakaavoitetaan osissa 2030-luvulle asti nykyisten toimintojen hiljalleen väistyessä. Polttimon toiminnan siirtyminen Kujalan alueelle ja vanhojen tuotantorakennusten purkaminen on vauhdittanut alkanutta muutosta. Tulevassa yleis- ja asemakaavoituksessa tulee turvata alueen potentiaali korkean teknologian ja huippuosaamisen yritysalueena, viihtyisänä Vesijärveen tukeutuvana asuinalueena sekä yliopiston ja ammattikorkeakoulun kampusalueena.

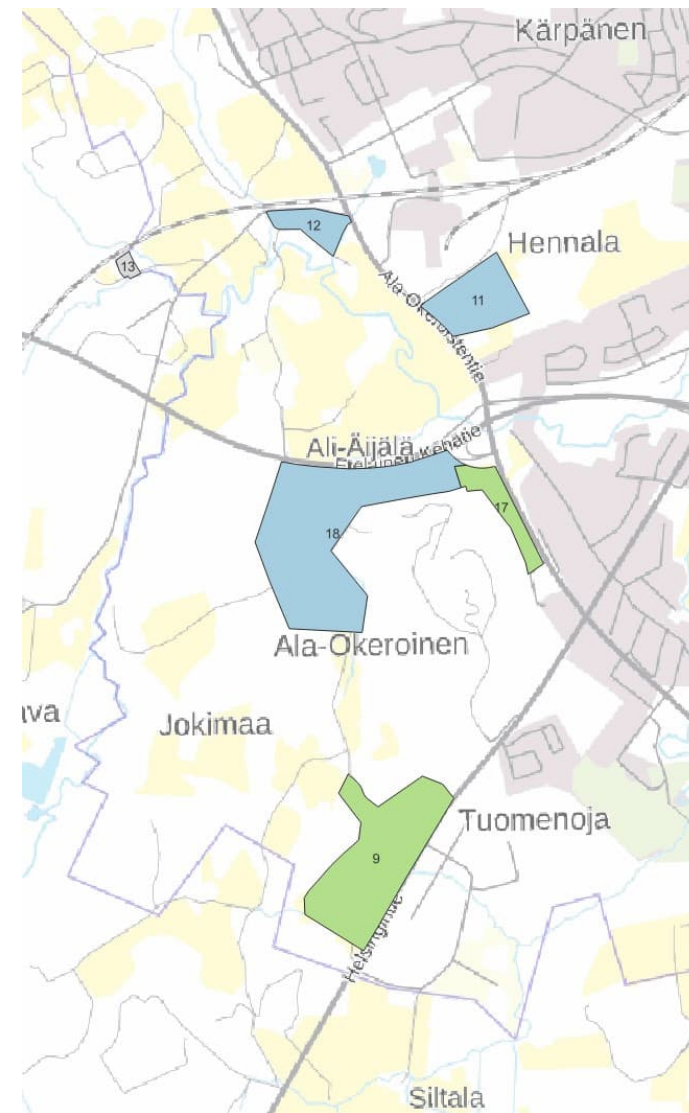
Kaupungin keskustoissa ja niiden lähialueilla tulee kaavoituksella sekä säilyttää että lisätä kivijalkaliikkeen sekä pienyritysten ja edullisten toimitilojen toimintamahdollisuuksia.

Kuva 9 Yhteenveto elinkeinoelämän alueiden tavoitteellisesta uudesta asemakaavavarannosta eri ajanjaksoilla.

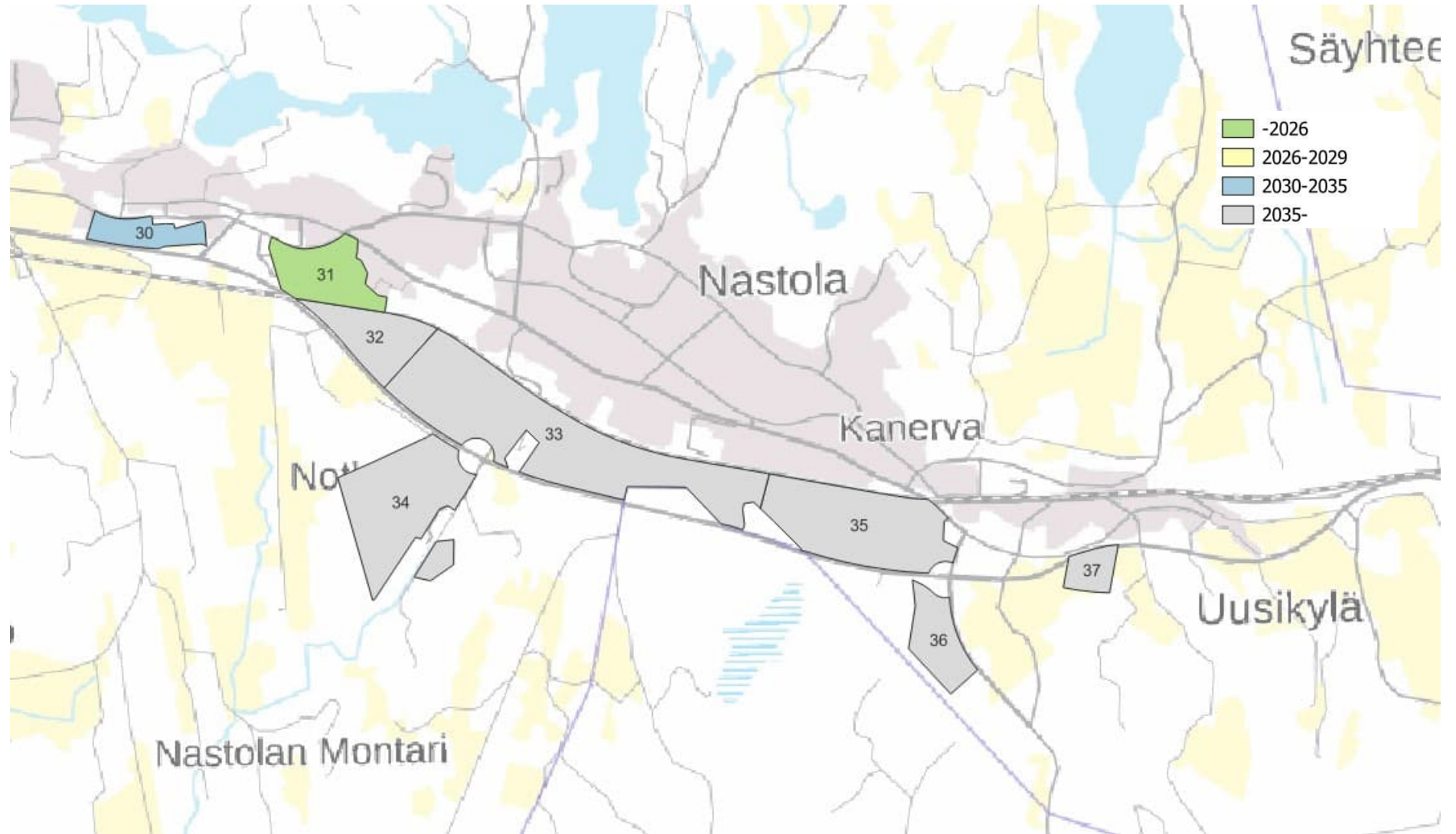
Kuva 10 Elinkeinoelämän alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen pohjois-Lahdessa.

Kuva 11 Elinkeinoelämän alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen länsi-Lahdessa.

Kuva 12 Elinkeinoelämän alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen keski-Lahdessa.

Kuva 13 Elinkeinoelämän alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen itä-Lahdessa.

Kuva 14 Yhdistettyjen elinkeinoelämän ja asumisen alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen.

2.4 Kaupallisten palvelujen ja yhdistettyjen kaupallisten palvelujen ja elinkeinoelämän alueet

Maakuntakeskuksena Lahden kaupallisten palvelujen alueet palvelevat yli maakunta- ja kuntarajojen. Keskusta-alueet ovat erikoiskaupan ensisijaisia sijoittumispaikkoja. Keskusta-alueen tavoitteellinen kehittäminen on erikoiskaupan kannalta tärkeää, koska muutoin kaupat hakeutuvat keskustojen ulkopuolelle.

Keskusta-alueiden ulkopuolella yleiskaavan kaupallisten palvelujen alueilla tavoitellaan erityisesti kauppaa, joka ei suuren kokonsa puolesta sovellu keskustatoimintojen alueille ja joissa myytävät tuotteet vievät paljon tilaa. Toteutumaton erikoiskaupan rakennusoikeutta on esimerkiksi Launeella, Renkomäessä ja Kauppakaareissa (kuva 15).

Renkomäen liittymässä Lahden portin alue on osittain rakentunut, ja liittymän kaakkoispuolelle sekä Miekkiöntien viereen on osoitettu uudet asemakaavoittamattomat kaupallisten palvelujen aluevaraukset.

Kariston portin yhdistetty kaupallisten palvelujen ja elinkeinoelämän alue on tällä hetkellä asemakaavoitettu osin asumiselle, joten asemakaavaa on tarkistettava.

Holman yhdistetty kaupallisten palvelujen ja elinkeinoelämän alue on tällä hetkellä kaavoitettu teollisuudelle ja asumiselle (kuva 16). Koko alueen muutos edellyttää asemakaavan muutosta ja toteutuminen voi kestää pitkään.

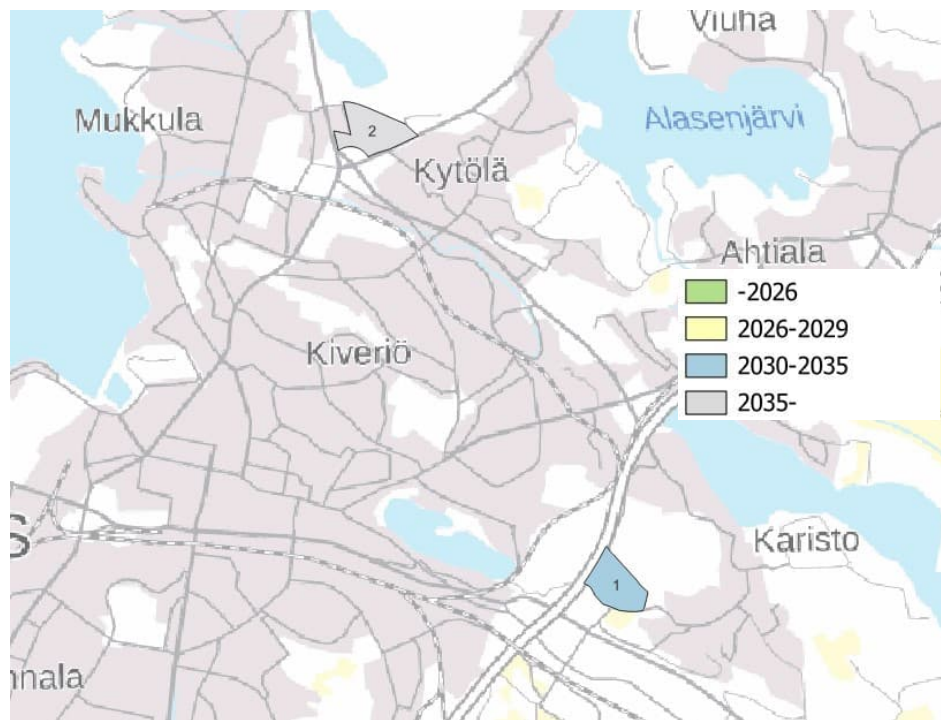
Uudenkylän liittymän itäpuolen kaupallisille palveluille osoitettu alue voidaan asemakaavoittaa ja ottaa käyttöön, jos kysyntää ilmenee. Kähäräntien itäpuolen alue sen sijaan odottaa valtatie 12 uuden linjauksen valmistumista.

Päivittäistavarakauppa on yksi tärkeimmistä arjen palveluista. Kaavoituksella ohjataan päivittäistavarakaupan sijoittumista ja mitoitusta, mutta sillä ei voida taata kaupan palvelujen toteutumista eikä turvata kaupan kannattavuutta. Kaavoittamalla uudet asuntoalueet väestömäärältään riittävän suuriksi varmistetaan kaavalliset edellytykset uusille kaupan alueille. Myös täydennysrakentamisella voidaan parantaa päivittäistavarakaupan toimintaedellytyksiä.

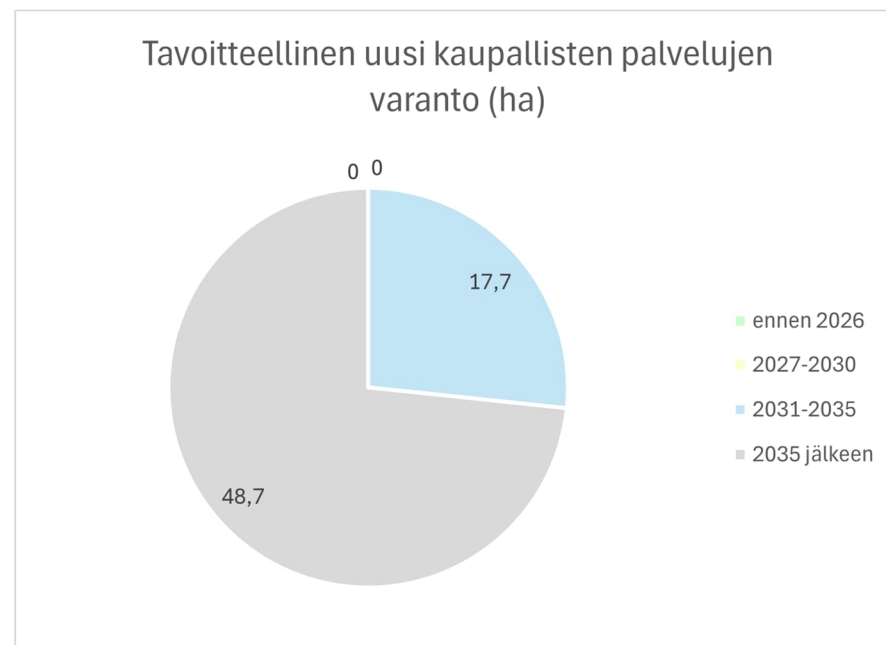
Kaupunki pyrkii aktiivisesti edistämään riittävää päivittäistavara- ja erikoiskaupan tonttitarjontaa. Kaupan hyvä saavutettavuus on tärkeää. Liikerakennusten tontteja kaavoitetaan keskeisille paikoille kävely-, pyöräily- ja joukkoliikenneasioinnin mahdollistamaan sijaintiin. Myös pienille päivittäistavarakaupan yksiköille osoitetaan kaavoissa uusia sijoittumispaikkoja. Kaupallisten palveluiden asemakaavavarantoa on tällä hetkellä noin 13,5 hehtaaria.

Kuva 15 Kaupallisten palvelujen alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen.

Kuva 16 Yhdistettyjen kaupallisten ja elinkeinoelämän palvelujen alueiden suunnittelun arvioitu ajoittuminen.

Kuva 17 Yhteenveto kaupallisten palveluiden alueiden tavoitteellisesta uudesta asemakaavavarannosta eri ajanjaksoilla.

2.5 Väylät

VT12, Joutjärvi-Uusikylä

Tiesuunnittelu on käynnissä 2024–2026. Näillä näkymin tiesuunnitelma olisi valmis keväällä 2026, josta se etenee yleensä vähintään vuoden verran kestävään hyväksymiskäsittelyyn. Tiesuunnitelma voisi olla lainvoimainen 2020-luvun lopulla tai heti 2030-luvun alussa ja toteuttaminen edellyttää eduskunnan rahoituspäätöstä. Tiesuunnitelman lainvoimaistumista seuraavien 4+4 vuoden aikana pitäisi rakennustyöt käynnistää, ettei tiesuunnitelma vanhene. Tuohon voi saada vielä yhden 4 vuoden lykkäyksen, mutta se ei ole toivottavaa ja vaatii jo väyläviranomaisiltakin perusteluja. Jos suunnittelu etenee tavoitteiden mukaan, tie rakennettaisiin 2030-luvulla.

VT12, Uusikylä-Mankala

Tieyhteyden tiesuunnitelma (vt 12 Uusikylä–Tillola) on saanut lainvoiman elokuussa 2024, joten hanke on rakentamisvalmis. Vuonna 2025 aloitetaan rakennustyöt hankkeen itäosassa välillä Mankala–Tillola. Koska tiesuunnitelman mukainen toteutus käynnistyy, ei tiesuunnitelma vanhene. Hankkeen vt 12 Uusikylä–Mankala toteuttaminen edellyttää eduskunnan rahoituspäätöstä. Hanke voi toteutua itsenäisenä hankkeena tai edellä mainitun vt 12 Joutjärvi–Uusikylä hankkeen yhteydessä.

VT12, Eteläisen kehätien levennys

Lahden eteläisen kehätien yleissuunnitelmassa esitettiin uusi tie kokonaan kaksiajorataisena. Okeroisista Hollolaan tielle kuitenkin toteutettiin vain yksi ajorata. Tarve toiselle ajoradalle tulee todennäköisesti eteen siinä vaiheessa, jos Hollolan Nostavalle toteutuu eri kuljetustavat yhdistävä multimodaaliterminaali sekä seudullinen kiertotalousalue. Toinen ajorata edellyttää tiesuunnitelman laatimisen ja rahoituspäätöksen.

VT24

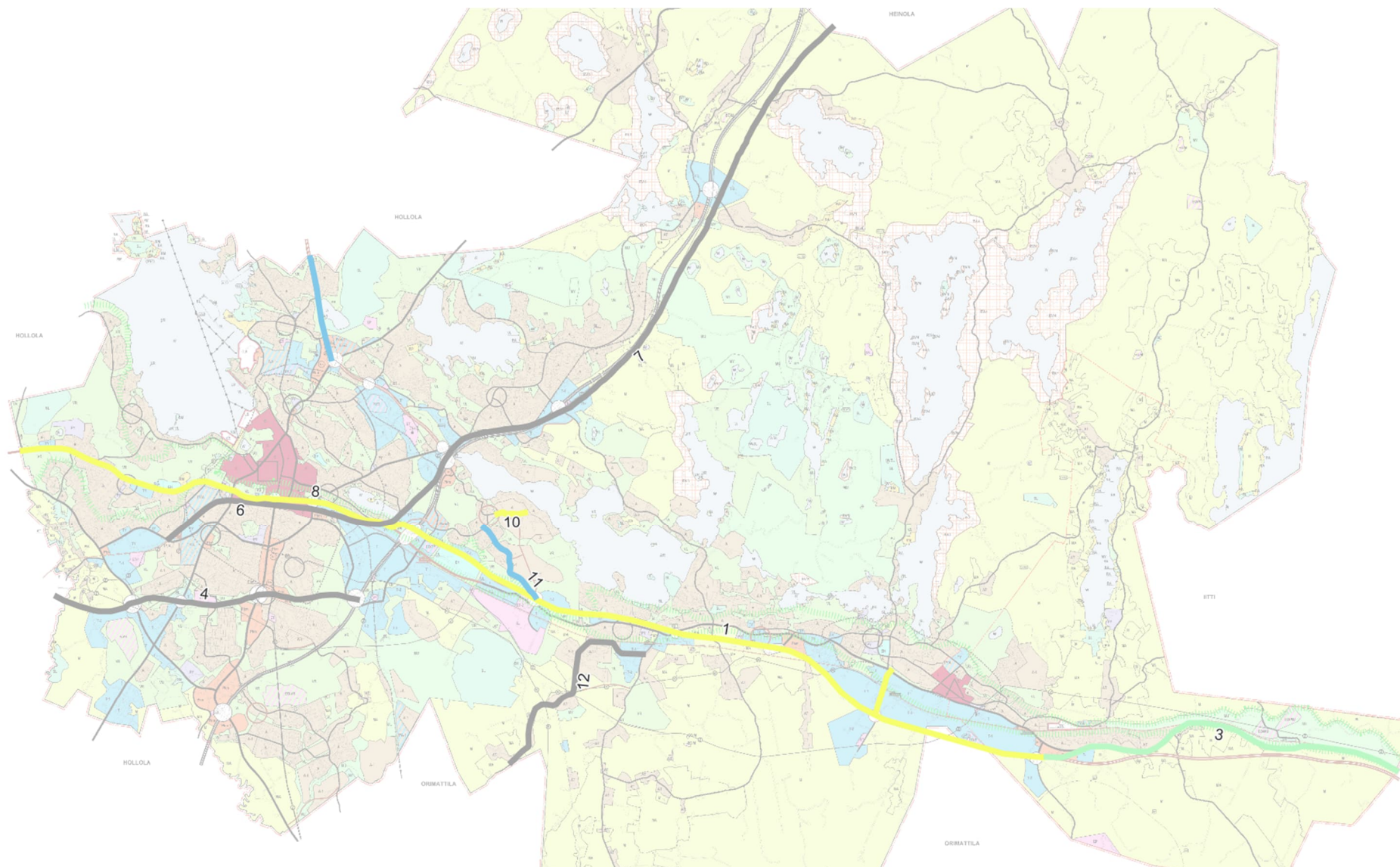
Valtatien 24 leventäminen nelikaistaiseksi edellyttää tiesuunnitelmaa sekä sen jälkeen rahoituspäätöstä. Tiesuunnitelman laatiminen ei ole ollut Uudenmaan ELYn lähivuosien suunnitteluohjelmassa, joten toteutus lienee ajankohtaista aikaisintaan 2030-luvulla. Pienempiä kehittämistoimia, kuten Holman ja Ahtialantien liittymien liikennevalot on toteutettu tai toteutumassa.

Pääradan 2 lisäraidetta (4-raiteisuus)

Pitkän aikatahtäimen varaus kahdelle lisäraiteelle Kerava–Lahti–Kouvola-välillä.

Savon oikorata

Pitkän aikatahtäimen varaus nopealle radalle Lahdesta Heinolan kautta Mikkeliin.

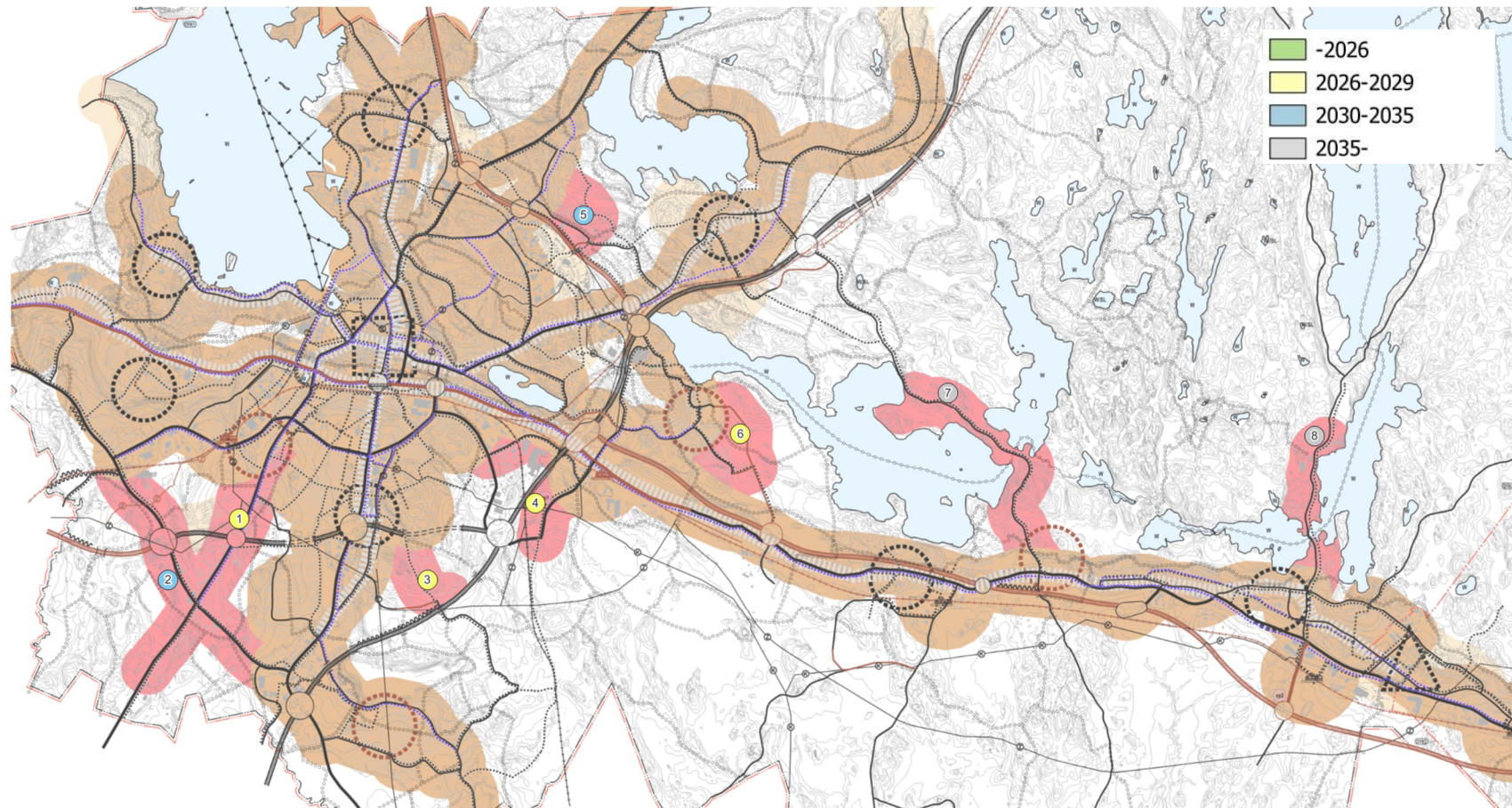

Kuva 18 Väylien suunnittelun arvioitu ajoittuminen.

2.6 Joukkoliikennevyöhykkeet

Joukkoliikenneyhteyksiä kehitetään muun rakentamisen etenemisen myötä. Joillakin alueilla voidaan yrittää aloittaa

joukkoliikennelinjoja etupainotteisesti alueiden rakentuessa, jotta uudet asukkaat tottuisivat heti joukkoliikenteen käyttöön.

Kuva 19 Joukkoliikennevyöhykkeiden kehittämisen arvioitu ajoittuminen.

2.7 Puistot ja viheralueet

Viheralueiden toteutumista ei ole ajoitettu korimenetelmällä. Puistojen ja viheralueiden yleissuunnitelmia laaditaan asemakaavan yhteydessä, ja rakennussuunnitelmia laaditaan infrarakentamisen yhteydessä. Valtateiden viherympäristön suunnittelu ja rakentaminen ovat osa tiehanketta.

Palveluverkon rakenteellinen uudistus ja korjausvelka kohdentavat vihersuunnittelua alueellisesti keskeisille kohteille. Viheryhteyksien jatkuvuus, hulevesien luonnonmukainen käsittely sekä kaupunginosapuistojen yhteisöllinen kehittäminen ovat merkittävässä roolissa vihersuunnittelun ja -rakentamisen työohjelmassa.

Asemakaavoitetuilla viheralueilla pyritään säilyttämään oleva kasvillisuus ja uudet viheralueet keskustassa muodostuvat katutilaan vihertaskuina. Vihersuunnittelun painopiste on saneeraussuunnittelussa, jossa kaupunkivihreän määrää pyritään lisäämään lähtötilanteeseen verrattuna.

3 Ohjelman seuranta

Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain kokoamalla tilastoaineistoa sidosryhmille jaettavaksi esimerkiksi rakentajaneuvotteluissa. Seurantaa varten vuosittain kerättäviä tilastotietoja ovat mm.:

- maan myynti, hankinta ja vuokraus
- tontti- ja raakamaavaranto
- asemakaavoitettu kerrosala
- tonttien luovutukset
- asuntotuotanto ja sen sijoittuminen
- toteutunut kerrosala
- väestönkasvu ja -muutokset
- asuntomarkkinat.

Liite 1

Tyyppi	Nimi	Nro	Tunniste	Suunnittelukori
Keskusta-alueet	Keskusta	1	C (1)	A
Keskusta-alueet	Paavola, Iskun kortteli	2	C (1)	A
Keskusta-alueet	Paavola, Luhdan kortteli	3	C (1)	A
Keskusta-alueet	Paavola, Terveystalon ja Kelan kortteli	4	C (1)	B
Keskusta-alueet	Paavola, Citymarketin kortteli + muut	5	C (1)	C
Keskusta-alueet	Asemanseutu, Poliisitalo	6	C (1)	B
Keskusta-alueet	Asemanseutu, Vientikerma ja oikeustalo	7	C (1)	A
Keskusta-alueet	Askon alue, läntinen	8	C (3)	A
Keskusta-alueet	Askon alue, itäinen	9	C (3)	C
Keskusta-alueet	Asemanseutu, Lahden aseman länsipuoli	10	C (3)	B
Keskusta-alueet	Asemanseutu, Mannerheiminkadun varsi, elinvoima	11	C (3)	B
Keskusta-alueet	Asemanseutu, Mannerheiminkadun varsi, asuminen	12	C (3)	C
Keskusta-alueet	Ranta-Kartano	13	C (4)	A
Keskusta-alueet	Nastonharju	14	C (5)	C
Keskusta-alueet	Rakokivi	15	C (6)	C
Asumisen alueet	Vahva-Jussin (Starkin) alue	1	A (3)	A
Asumisen alueet	Kaarikadun alue	2	A (3)	A
Asumisen alueet	Metsäkankaan ostari	3	A (5)	A
Asumisen alueet	Ruoriniemi	4	A (7)	A
Asumisen alueet	Niemenranta, Polttimo	5	A (7)	B
Asumisen alueet	Niemenranta, UPM:n alue	6	A (7)	C
Asumisen alueet	Niemenranta, Senson ja Hiiva	7	A (7)	D
Asumisen alueet	Suopuistontien alue	8	A (8)	D
Asumisen alueet	Mäkelän alue, Karisto	9	A (47)	A
Asumisen alueet	Monosentien alue, Karisto	10	A (47)	A

Asumisen alueet	Pihlajan alue, Karisto	11	A (47)	B
Asumisen alueet	Purolaakson alue, Karisto	12	A (47)	C
Asumisen alueet	Huikon alue, Karisto	13	A (47)	D
Asumisen alueet	Heinäniemen alue, Karisto	14	A (12)	C
Asumisen alueet	Metsä-Pekkalantien ja Lepomäentien alue, Ämmälä	15	A (13)	D
Asumisen alueet	Tarolankadun-Lepomäentien alue, Ämmälä	16	A (13)	D
Asumisen alueet	Lakkilantien alue, Ämmälä	17	A (13)	D
Asumisen alueet	Miettisen tilan alue, Ämmälä	18	A (13)	D
Asumisen alueet	Heinämäentien alue, Ämmälä	19	A (13)	D
Asumisen alueet	Myllymäen alue, länsi, Ämmälä	20	A (13)	C
Asumisen alueet	Myllymäen alue, itä, Ämmälä	21	A (13)	D
Asumisen alueet	Ämmäläntien alue, Ämmälä	22	A (14)	B
Asumisen alueet	Mattilantien alue, Ämmälä	23	A (14)	D
Asumisen alueet	Orimattilankadun alue, Ämmälä	24	A (14)	B
Asumisen alueet	Vaarinpellontien alue, Renkomäki	25	A (14)	B
Asumisen alueet	Renkomäen väylän alue, Renkomäki	26	A (14)	C
Asumisen alueet	Siltalan alue, Renkomäki	27	A-1 (52)	A
Asumisen alueet	Lakkitehtaantien alue, Renkomäki	28	A-1 (53)	B
Asumisen alueet	Tuomenojan alue	29	A (18)	D
Asumisen alueet	Laakso-Nikkilän alue, pohjoinen	30	A (15)	A
Asumisen alueet	Laakso-Nikkilän alue, eteläinen	31	A (15)	B
Asumisen alueet	Nikkilänmäen alue	32	A (15)	B
Asumisen alueet	Metsä-Hennala	33	A (20)	C
Asumisen alueet	Hennalan harjoituskentän alue	34	A (20)	B
Asumisen alueet	Ruokosuontie alue	35	A (50)	B
Asumisen alueet	Koneharju	36	A (21)	A
Asumisen alueet	Liistekadun alue, Soltti	37	A (26)	D
Asumisen alueet	Pesäkalliontien alue	38	A (27)	D
Asumisen alueet	Pesärinteiden alue, Kytölä	39	A (29)	D
Asumisen alueet	Viuha länsi	40	A (31)	D

Asumisen alueet	Viuha itä	41	A (31)	D
Asumisen alueet	Vuorenrinteentien alue	42	A (32)	A
Asumisen alueet	Uusitorpan alue, Ripistö	43	A (32)	D
Asumisen alueet	Ratapellonkadun alue, Ahtiala	44	A (32)	D
Asumisen alueet	Ryylintien alue, Ahtiala	45	A (32)	D
Asumisen alueet	Vanhan Ahtialantien-Koiskalantien alue, Ahtiala	46	A (32)	D
Asumisen alueet	Arvonkadun alue, Ahtiala	47	A (32)	C
Asumisen alueet	Sopukadun itäpuolen alue, Kunnas	48	A (33)	D
Asumisen alueet	Sydänkankaan alue	49	A (33)	D
Asumisen alueet	Junaradan alue, Hiekk anummi	50	A (33)	D
Asumisen alueet	Selkosentien alue	51	A (33)	A
Asumisen alueet	Koivukummun alue	52	A (34)	C
Asumisen alueet	Kuhalan alue	53	A (34)	D
Asumisen alueet	Myllymäen alue, Koiskala	54	A (34)	D
Asumisen alueet	Siperianhaaran alue	55	A (34)	D
Asumisen alueet	Siperiantien alue	56	A (34)	D
Asumisen alueet	Siperianpolun alue	57	A (34)	D
Asumisen alueet	Koiskalantien alue	58	A (35)	D
Asumisen alueet	Mustankorventien alue	59	A (35)	D
Asumisen alueet	Hyytyn alue	60	A (36)	D
Asumisen alueet	Tiiranmäki	61	A (37)	D
Asumisen alueet	Niemelänniemi pohjoinen	62	A-1 (51)	A
Asumisen alueet	Niemelänniemi eteläinen	63	A (37)	A
Asumisen alueet	Riikin alue, Villähde	64	A (38)	D
Asumisen alueet	Lehtistenmäen alue	65	A (38)	D
Asumisen alueet	Kokkilan alue	66	A (38)	C
Asumisen alueet	Lehtokujan alue	67	A (39)	D
Asumisen alueet	Härhön alue	68	A (40)	D
Asumisen alueet	Kynäränkujan alue	69	A (41)	D
Asumisen alueet	Kurenpellontien alue	70	A (41)	D

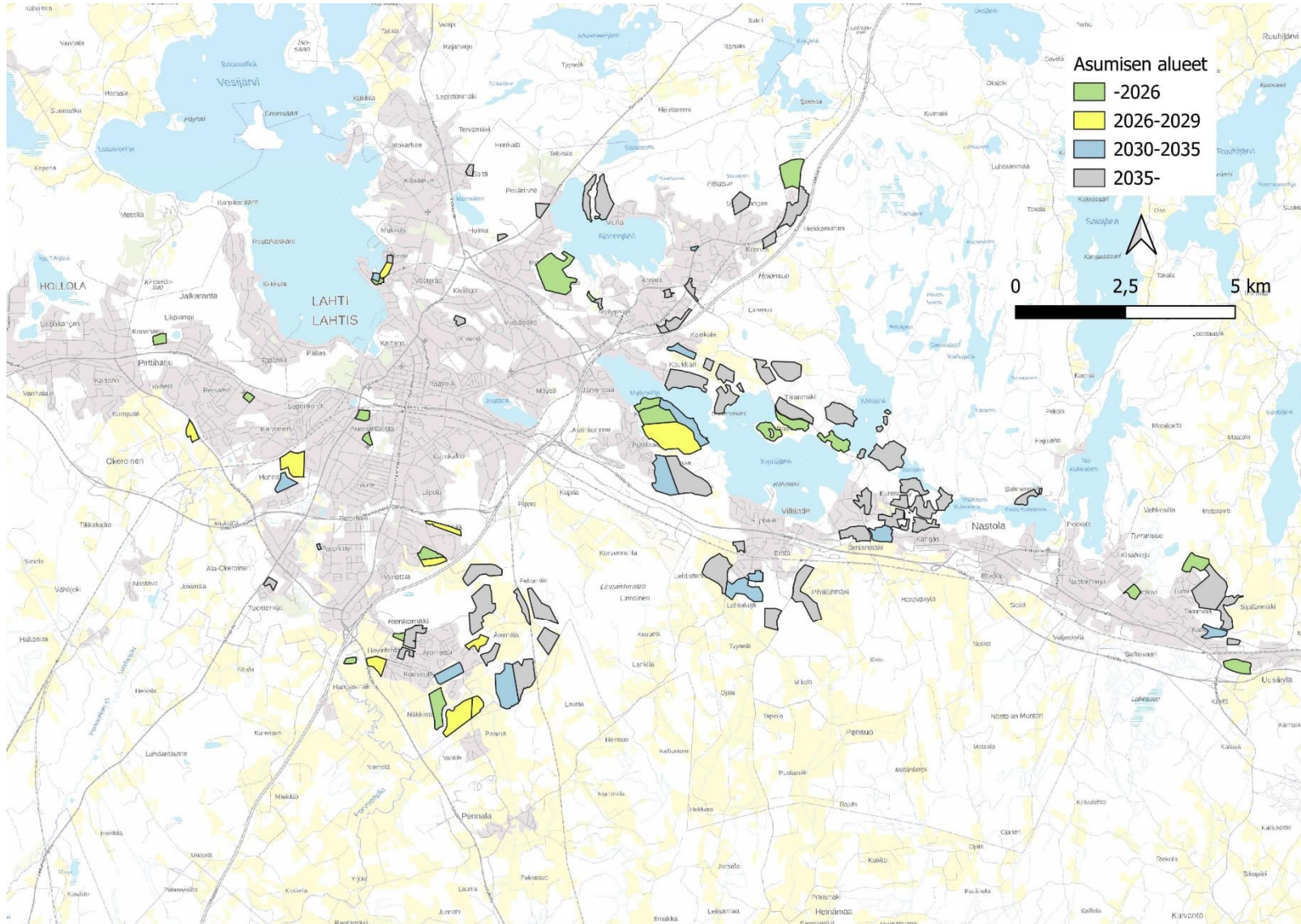
Asumisen alueet	Rantalantien itäpuolen alue	71	A (41)	D
Asumisen alueet	Orrilanmäen alue	72	A (41)	C
Asumisen alueet	Kureniityn alue	73	A (41)	D
Asumisen alueet	Notkolan alue	74	A (41)	D
Asumisen alueet	Alvonrantatien alue	75	A (41)	D
Asumisen alueet	Kukkaspellon alue	76	A (41)	D
Asumisen alueet	Kukkasjärventien alue	77	A (41)	D
Asumisen alueet	Putkinotkontien alue	78	A (41)	D
Asumisen alueet	Akalahdentien alue	79	A (42)	D
Asumisen alueet	Hiekkatien-Hietatien alue	80	A (45)	A
Asumisen alueet	Turranmetsän länsiosan alue	81	A (45)	A
Asumisen alueet	Turranmetsän itäosan alue	82	A (45)	D
Asumisen alueet	Toivelan-Kuusion alue	83	A (45)	D
Asumisen alueet	Kanervan alue	84	A (45)	C
Asumisen alueet	Osmontien alue, Uusikylä	85	A (46)	D
Asumisen alueet	Uusikylä	86	A (46)	A
Asumisen alueet	Otavantien itäpuoli, Renkomäki	87	A (14)	D
Asumisen alueet	Hovinlehdon alue, Renkomäki	88	A (14)	D
Asumisen alueet	Pentinkujan alue, Renkomäki	89	A (14)	A
Asumisen alueet	Heinämaantien alue, Villähde	90	A (49)	D
Asumisen alueet	Tuhkamäentien länsipuolen alue	91	A (41)	D
Asumisen alueet	Otavantien länsipuoli, Renkomäki	92	A (14)	A
Asumisen alueet	Talonpojankatu, Patoniitty	93	A (16)	D
Asumisen alueet	Kytölä	94	A (29)	A
Asumisen alueet	Kukonaronkadun alue, Ahtiala	95	A (32)	D
Asumisen alueet	Kyynäränkannas	96	A (37)	A
Elinkeinoelämän ja asumisen alueet	Sopenkorpi	1	TY/A (1)	D
Elinkeinoelämän ja asumisen alueet	Niemi	2	T/A (2)	D
Elinkeinoelämän ja asumisen alueet	Ämmälä	3	T/A (3)	D

Elinkeinoelämän ja asumisen alueet	Hennalan kasarmit	4	TY/A (4)	A
Elinkeinoelämän ja asumisen alueet	Betonitehtaan alue, Rakokivi	5	TY/A (5)	D
Elinkeinoelämän ja asumisen alueet	Puutien alue, Uusikylä	6	TY/A (6)	D
Elinkeinoelämän ja asumisen alueet	Hennalan seisakkeen alue	7	TY/A (7)	D
Kaupallisten palvelujen alueet	Niemen ranta	1	P (2)	A
Kaupallisten palvelujen alueet	Orvokkitien alue	2	Pkm (2)	A
Kaupallisten palvelujen alueet	Pasaasin varsi	3	Pkm (4)	A
Kaupallisten palvelujen alueet	Kauppakaari	4	Pkm (10)	A
Kaupallisten palvelujen alueet	Seesta	5	P (3)	D
Kaupallisten palvelujen alueet	Uudenkylän asema	6	P (4)	D
Kaupallisten palvelujen alueet	Uudenkylän liittymän alue	7	P-1 (5)	D
Kaupallisten palvelujen alueet	Kähäräntie	8	P (6)	D
Kaupallisten palvelujen alueet	Luhdan portti	9	Pkm (5)	A
Kaupallisten palvelujen alueet	Renkomäen liittymän kaakkoispuoli	10	Pkm-1 (11)	C
Kaupallisten palvelujen alueet	Miekiöntie	11	Pkm (12)	C
Kaupallisten palvelujen ja elinkeinoelämän alueet	Kariston portti	1	Pkm/T (1)	B
Kaupallisten palvelujen ja elinkeinoelämän alueet	Holma	2	Pkm/T (2)	D
Elinkeinoelämän alueet	Yrjölä	1	T (18)	B
Elinkeinoelämän alueet	Lakkilanharju	2	TY (20)	A
Elinkeinoelämän alueet	Pippon pohjoisosa	3	T (21)	A
Elinkeinoelämän alueet	Pippon eteläosa	4	T (22)	A
Elinkeinoelämän alueet	Metallikadun alue	5	T (62)	A
Elinkeinoelämän alueet	Kiskokadun alue	6	T -2 (31)	A
Elinkeinoelämän alueet	Sapelikadun alue	7	T (33)	A
Elinkeinoelämän alueet	Kankaanpääkadun liittymän pohjoispuoli	8	T-1 (32)	C
Elinkeinoelämän alueet	Helsingintien länsipuolen teollisuusalue	9	T-24	A
Elinkeinoelämän alueet	Koritien alue	10	TY (36)	A
Elinkeinoelämän alueet	Lasitehtaan alueen eteläosa	11	T-1 (52)	C

Elinkeinoelämän alueet	Ylä-Okeroinen	12	TY (25)	C
Elinkeinoelämän alueet	Ali-Komola	13	TY (51)	D
Elinkeinoelämän alueet	Savontien alue	14	T (13)	D
Elinkeinoelämän alueet	Puustellintien alue	15	TY (17)	C
Elinkeinoelämän alueet	Ajoharjoittelurata	16	T-1 (19)	C
Elinkeinoelämän alueet	Jokimaa	17	T (23)	A
Elinkeinoelämän alueet	Rälssin teollisuusalue	18	T (50)	C
Elinkeinoelämän alueet	Ahtialantien liittymän pohjoispuoli	19	T-1 (29)	C
Elinkeinoelämän alueet	Ahtialantien liittymän lounaispuoli	20	T (53)	D
Elinkeinoelämän alueet	Ruukinkatu	21	T (54)	D
Elinkeinoelämän alueet	Rahkalehmus	22	TY (30)	D
Elinkeinoelämän alueet	Pyhäntäntien alue	23	T (34)	D
Elinkeinoelämän alueet	Pyhäntäka	24	EO/T-2 (10)	D
Elinkeinoelämän alueet	Ropakkosuo	25	T (35)	D
Elinkeinoelämän alueet	Näkinaho	26	T (61)	D
Elinkeinoelämän alueet	Ersta	27	T (37)	A
Elinkeinoelämän alueet	Ritomäen teollisuusalue pohjoinen	28	T-1 (59)	A
Elinkeinoelämän alueet	Ritomäen teollisuusalue etelä	29	T-2 (60)	A
Elinkeinoelämän alueet	Penttilä	30	TY (39)	C
Elinkeinoelämän alueet	Varjola	31	T (41)	A
Elinkeinoelämän alueet	Pekkala	32	T (55)	D
Elinkeinoelämän alueet	Veljeskylä ja Selkosaari	33	T (43)	D
Elinkeinoelämän alueet	Lemuntien alue	34	T-2 (44)	D
Elinkeinoelämän alueet	Piiankallio	35	T (56)	D
Elinkeinoelämän alueet	Kirviä	36	T-2 (46)	D
Elinkeinoelämän alueet	Uusikylä	37	T (47)	D
Elinkeinoelämän alueet	Linnaistentie	38	T (58)	B
Elinkeinoelämän alueet	Kukonkoski	39	T (23)	B
Väylät ja kadut	VT12, Joutjärvi-Uusikylä	1		B

Väylät ja kadut	Uusi tie: Mt 312 Kouvolantie-Veljeskylän etl	2	B
Väylät ja kadut	VT12, Uusikylä-Mankala	3	A
Väylät ja kadut	VT12, Eteläisen kehätien levennys	4	D
Väylät ja kadut	VT24	5	C
Väylät ja kadut	Pääradan 2 lisäraidetta (4-raiteisuus)	6	D
Väylät ja kadut	Savon oikorata	7	D
Väylät ja kadut	Mannerheiminkatu	8	B
Väylät ja kadut	Hämeenlinnantie	9	B
Väylät ja kadut	Karistonmäki	10	B
Väylät ja kadut	Kankaanpääkatu	11	C
Väylät ja kadut	Lankilantien oikaisu	12	D
Kehitettävä joukkoliikennevyöhyke	Helsingintie	1	B
Kehitettävä joukkoliikennevyöhyke	Ala-Okeroistentie	2	C
Kehitettävä joukkoliikennevyöhyke	Nikkilä	3	B
Kehitettävä joukkoliikennevyöhyke	Lotila & Pippo	4	B
Kehitettävä joukkoliikennevyöhyke	Kytölä	5	C
Kehitettävä joukkoliikennevyöhyke	Karisto	6	B
Kehitettävä joukkoliikennevyöhyke	Tiiranmäki	7	D
Kehitettävä joukkoliikennevyöhyke	Pajulahti	8	D

Liite 2

Liite 3

